

nez trei spectacole cehoviene — *Unchiul Vania*, *Trei surori*, *Livada cu vișini* — și o lucrare consacrată din dramaturgia sovietică : *Bătrânețe zbuciumată* de Rahmanov. M.H.A.T. va veni cu un ansamblu de circa 60 de artiști și urmează să rămână în capitala Angliei timp de cinci săptămâni.

Amănunt pitoresc : de pe acum se anunță că „pe durata stagiunii (de spectacole sovietice — *n.n.*) va fi interzis fumatul în sala de teatru“.

Interesul stîrnit la Londra de apropiata sosire a renumitului ansamblu teatral sovietic este uriaș. Presa de specialitate se ocupă pe larg de acest eveniment ; astfel, „The Stage“ (nr. 4002) îi consacră un articol amplu, intitulat „Marea tradiție a Teatrului de Artă din Moscova“, semnat de Bennitt Gardiner. Începînd prin a arăta că „Gogol a conceput teatrul ca o instituție capabilă să influențeze nevoile spirituale ale publicului și să-l educe în spiritul unei etici superioare“, autorul articolului face apoi istoricul celor șase decenii de activitate a acestui așezămînt de artă, care — cu eventuala alăturare a Teatrului Național Grec și a Comediei Franceze — „continuă să fie cel mai bun teatru din lume“. „Teatrul de Artă din Moscova — spune Gardiner — ...este credincios principiilor lui Gogol și se dedică, deci, slujirii societății sovietice și speciei umane“.

În încheiere, Gardiner povestește că iubitorii de teatru din Londra vor lua cu asalt spectacolele M.H.A.T.-ului, în ciuda faptului că necunoașterea limbii constituie un impediment serios (deși, precum se vede, artiștii sovietici vor prezenta cu precădere piese de Cehov, cu a cărui dramaturgie publicul englez este familiarizat, prețuînd-o foarte mult). El își exprimă regretul că londonezii nu vor putea vedea „magnificele spectacole“ realizate de M.H.A.T. cu *Școala birfelilor* (Sheridan), *Soțul ideal* (Wilde) și *Dombey și Fiul* (Dickens).

Știri din...

U. R. S. S.

● Cunoscutul roman al lui *W. Thackeray*, *Bilciul deșertăciunilor*, a fost recent dramatizat de către Igor Ilinski și înscris în repertoriul Teatrului Mic din Moscova.

Spectacolul pus în scenă de I. Ilinski și V. Țiganov este susținut de o impresiunantă distribuție în frunte cu A. Iablockina, E. Turcianinova, S. Fadeeva și alții.

● *Azilul de noapte* de M. Gorki a realizat recent o performanță de longevitate puțin obișnuită în lumea teatrală. Peste 1400 de reprezentații în 55 de stagiuni consecutive pe scena Teatrului Academic de Artă. De-a lungul anilor, *Azilul de noapte* a prilejuit numeroase creații actricești, biografia artistică a multora dintre slujitorii de frunte ai scenei ruse și sovietice fiind strîns legată de piesa lui Gorki. Astăzi, *Azilul de noapte* la M.H.A.T. reunește o distribuție „de aur“, în care întinim numele lui V. Eršov (Satin), A. Gribov (Luca), P. Massalski (baronul) și alții.

● Teatrul Academic de Dramă „A. S. Pușkin“ din Leningrad a înscris în repertoriul său piesa *Cale lungă*, de cunoscutul dramaturg A. Arbuzov. Piesa relatează aspecte din munca constructorilor metroului din Leningrad, în anul 1930.

● De curînd a avut loc la Ministerul Culturii al U.R.S.S. o consfătuire a miniștrilor culturii din toate republicile unionale. Scopul consfătuirii : măsurile inițiate pentru legarea mai strînsă a vieții culturale de cerințele și exigența poporului. În cadrul consfătuirii au fost luate în discuție toate compartimentele activității culturale, reliefîndu-se realizările cit și măsurile preconizate în vederea atragerii unor mase din ce în ce mai largi la viața culturală. Menționăm cîteva din proiectele pentru anul 1958 privind activitatea teatrală : două festivaluri artistice, primul la Lvov, închinat lui I. Franco, al doilea la Odesa, închinat memoriei lui M. Kropivnițki ; se va extinde metoda aplicată în 1957 de către teatrul Sciors din Zaporojie, care a introdus pentru colhoznici sistemul spectacolelor prin abonament, reușind să distribuie un număr de 96.000 de abonamente ; se vor înființa circuri permanente în orașele Rostov și Minsk și se vor pune bazele unei formații de balet pe gheață.

● Liubomir Dmîterko poate fi socotit drept scriitorul dramatic al Teatrului „Sevckenko“ din Harkov. Scriitorul a debutat în teatru cu piesa *Pe veci împreună*, apoi în decursul anilor a mai scris piesele *Genera-lul Vatutin* și *Un drum omenesc*. Toate

aceste lucrări au văzut pentru prima oară luminile rampei pe scena Teatrului „Sevchenko”. Recent dramaturgul a terminat o nouă lucrare, *Rama de aur*, pe care, în virtutea tradiției, a predat-o tot teatrului „Sevchenko”. Eroul principal al piesei este Trofim Sagaida, un fiu de colhoznic care, datorită sprijinului primit din partea puterii sovietice, își dezvoltă cu succes aptitudinile devenind un mare pictor. Dar în plină maturitate artistică, Trofim Sagaida se îndepărtează de adevărata artă, pinzele sale nu mai trezesc nici un ecou în rîndul maselor, iar interesul său pentru marile teme ale contemporaneității se stinge. Sagaida își cheltuiește energia și capacitatea creatoare în rezolvarea unor probleme mărunte, personale, lipsite de importanță.

Îngimfarea și automulțumirea devin trăsăturile dominante ale acestui om, care cu ani în urmă se distingea tocmai prin modestia sa, prin energia sa clocotitoare și aspirația spre continua perfecționare a măiestriei sale. Cine poartă vina acestei transformări? se întreabă dramaturgul și răspunsul ni-l dă tot el. Nu direct, ci prin intermediul unui critic celebru, unui referent al Ministerului Culturii, al unui membru al Fondului plastic și al soției pictorului. Tocmai acești oameni, subliniază dramaturgul, prin ploconirea lor în fața talentului lui Sagaida, prin atmosfera de adulare creată în jurul artistului, sînt, în primul rînd, vinovații de soarta lui.

Rama de aur a fost pusă în scenă de regizorul V. Ogloblin.

● Scriitorul S. Smirnov, autorul romanului *În căutarea eroilor cetății Brest* cit și al piesei *Cetatea de pe Bug*, a predat de curînd Teatrului Comsomolului leninist din orașul Brest o nouă lucrare dramatică, *Camarazi de front*, care se inspiră din evenimentele Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Apreciînd valoarea piesei, teatrul a depus toate eforturile pentru a pregăti premiera într-un răstimp cit mai scurt, astfel ca primul spectacol cu *Camarazi de front* să aibă loc în ziua Armatei Sovietice. Prin eforturile unite ale întregului colectiv artistic, Teatrul Comsomolului leninist a reușit să realizeze cu succes obiectivul propus.

● Teatrul de Dramă din Sverdlovsk a întreprins recent un turneu în localitatea Soci. Repertoriul turneului, deosebit de

bogat, cuprindea printre altele: *Antonio și Cleopatra* de Shakespeare, *Filumena Marturano* de Eduardo De Filippo, *Cuibul de piatră* de H. Vuolioki, *Cînd înfloresc salcîmii* de N. Vinnikov și altele. De altfel, în ultima vreme, foarte multe teatre sovietice au întreprins asemenea turnee pentru popularizarea celor mai bune spectacole ale repertoriului lor. Astfel, Teatrul de Dramă Rus din Riga a poposit în Kazahstan și Kirghizia, unde a cferit 72 de spectacole. Unul dintre punctele de atracție ale turneului a fost spectacolul *Pegele Lear*, rolul titular fiind interpretat de artistul poporului I. Iurovski. Pe de altă parte, Teatrul Regional din Novgorod a colindat aproape 30 de zile regiunea Stanislav (inclusiv orașul Stanislav), reprezentînd *Singură* de S. Aleșin, *Steaua fără nume* de M. Sebastian, *O lună la țară* de I. Turgheniev și *Cum să-ți stăpînești nevasta* de D. Fletcher.

Austria

● Anul acesta se împlinesc 100 de ani de la nașterea uneia din cele mai de seamă personalități actoricești din cite s-au perindat pe scena Burgtheaterului: Joseph Kainz. În amintirea sa, municipalitatea orașului Viena a înființat o medalie, care va fi atribuită anual, la încheierea manifestărilor din cadrul Festivalului artistic de la Viena, pentru cel mai bun interpret, cea mai bună interpretă și cea mai reușită realizare regizorală a anului.

● Paula Wessely interpretează rolul principal din *O femeie fără importanță* de Oscar Wilde, la Burgtheater.

● Organizatorii cunoscutului Festival Muzical de la Salzburg au hotărît ca, începînd cu anul 1958, să instituie un premiu special, pentru cea mai bună cronică muzicală sau teatrală apărută în perioada festivalului.

R. P. Chineză

● Carlo Goldoni este unul dintre cei mai populari dramaturgi europeni în R. P. Chineză. Încă în anul 1925, *La Locandiera* (Hangița) a fost reprezentată cu mult succes pe scenele multor teatre. De atunci Goldoni s-a menținut statornic în repertoriul teatral. Recent, Institutul Central de Dramă a prezentat la Pekin ca și în alte citeva localități, un ciclu de spectacole

goldoniene. Dintre acestea amintim *Slugă la doi stăpini* și *Hangița*, primite cu mult interes de publicul spectator. Pe de altă parte și Teatrul Popular de Artă din Tientsin a înscris în repertoriul său *Hangița*, care, dintre toate piesele lui Goldoni, pare a întruni într-adevăr sufragiul unanim al spectatorilor chinezi. Dată fiind larga popularitate a dramaturgiei goldoniene, Editura pentru literatura dramatică a publicat de curind un volum cuprinzând cinci piese de Carlo Goldoni, printre care *Hangița*, *Slugă la doi stăpini*, *Văduva isteată* și altele.

Grecia

● Teatrul „Herodot” din Atena a prezentat în premieră *Medeea* de Euripide. În seara premierei erau prezenți în sala teatrului numeroși oameni de teatru din Italia, Anglia, Statele Unite, Franța, Belgia ca și din alte țări, sosiți anume la Atena pentru a participa la spectacolul Teatrului „Herodot”.

Rolul titular din tragedia lui Euripide a fost interpretat de cunoscuta actriță Catina Paxinou.

R. Cehoslovacă

● Dintre ultimele premiere ale teatrelor cehoslovace reținem comedia *Praga furată* de Egon Kisch (Teatrul S. K. Neumann), care relatează un episod din istoria orașului Praga, *Craniul* de Nazim Hikmet, prezentată de un grup de tineri actori (cenaclul Arta celor tineri), *Părinți și copii* de Jiri Mahen și *Ramura de măslini* de Mac Coll (la Brno), *Vulpea și strugurii* de G. Figueiredo (Teatrul din Česke Budejovice) și *Milionarul Marco* de Eugene O'Neill (Teatrul Frații Mrstik din Brno).

Franța

● Provinciă... provincia... Mai la adăpost, pe cât se pare, de viltotărea comercialistă bulevardieră și de obsesia erotico-morfino-mano-patologică, importată de peste Ocean, formațiile din provincie rezervă adesea surpriza unui repertoriu de ținută, care mărturisește cel puțin o preocupare artistică, dacă nu implică și certitudinea unei realizări. Astfel, Comedia din Saint-Étienne a consacrat primul trimestru al anului unui

turneu prin Franța și străinătate cu *Cercul de cretă caucazian* de Brecht. Pentru stațiunea de vară, Comedia pregătește un spectacol în aer liber cu *Visul unei nopți de vară* de Shakespeare.

● Teatrul de l'Atelier a inaugurat recent un ciclu de matinee clasice. Cu prilejul primului spectacol a fost reprezentată piesa *Legatar universal* de Jean François Regnard (1665—1709). Rolurile principale au fost deținute de Nelly Vignon și Pierre Palo.

André Barsacq, directorul teatrului, a dezvoltat presei proiectele sale, în ce privește repertoriul următoarelor spectacole ale ciclului. Astfel vor mai fi reprezentate lucrări de Marivaux, Alain, René Lesage (1668—1707) și alții.

● După ce a întreprins un lung turneu în sud-estul Franței cu *Hangița* de Goldoni, Le Grenier din Toulouse pregătește în prezent un spectacol Molière. Opțiunea formației s-a oprit la *Tartuffe* cu care ansamblul proiectează ca în lunile mai și iunie să facă un turneu în Germania.

R. P. Ungară

● Teatrul Național din Budapesta a prezentat piesa *Convocarea spiritelor* de Karinthy. Ceea ce i-a asigurat piesei marele succes de public este faptul că autorul a readus în scenă (se înțelege prin intermediul unui interpret) pe propriul său părinte, Karinthy Ferenc, unul dintre cei mai mari umoriști maghiari, socotit drept un Mark Twain al Ungariei.

Un alt spectacol care a mobilizat atenția publicului budapestan a fost *Jurnalul Annei Frank*. Piesa s-a bucurat de altfel pe scena teatrului „Madách”, de o remarcabilă interpretare.

● Teatrul „Petöffi”, din Budapesta, a prezentat de curind în premieră *Tragedia optimistă* de Vs. Vișnevski. Pentru pregătirea acestui spectacol teatrul a cerut concursul cunoscutului regizor sovietic G. Tovstonogov. Acceptând invitația teatrului, G. Tovstonogov a sosit la Budapesta pentru a-l ajuta pe regizorul K. Kazimir în definitivarea spectacolului. Este interesant de menționat că concepția regizorală a lui Kazimir era mult diferită de cea a lui G. Tovstonogov. Astfel, în timp ce spectacolul Teatrului „A. S. Pușkin” din Leningrad era axat în special pe ciocnirea dintre co-

misar și conducător, spectacolul budapestan reliefează în primul rând lupta comisarului și a partidului pentru cîștigarea lui Alexei.

Irlanda

● În cadrul Festivalului de la Dublin, Dublin Gate Theatre va prezenta *Ulysses* de James Joyce, într-o adaptare scenică semnată de Alan Mc. Lalland.

După toate probabilitățile formația irlandeză va prezenta spectacolul și pe scena Teatrului Națunilor.

R. P. Bulgaria

● Teatrele bulgare marchează îndeobște o vădită preferință pentru piesele dramaturgiei originale. Totuși, se înțelege că ele nu ocolesc lucrările dramaturgilor străini. Astfel, din dramaturgia engleză, pe lingă piesa lui John Galsworthy *Pe viață și pe moarte*, care se joacă la Sofia, la teatrul „Frontul Muncii”, în repertoriul Teatrului Național „Kristiu Sarafov” figurează lucrarea lui Oscar Wilde: *Ducesa de Padova*. Traducerea, în versuri, este opera lui Kamen Zidarov.

În același timp, înregistrăm cu o firească satisfacție prezența numelui lui Victor Eftimiu pe afișul Teatrului popular din Gabrovo. În regia lui Liubomir Sarlandjiev se joacă cu succes piesa *Omul care a văzut moartea*, una din lucrările dramatice reprezentative ale scriitorului român.

Elveția

● Elvețienii au avut de curînd prilejul să-l cunoască pe E. M. Remarque și în ipostaza de dramaturg. Ansamblul Teatrului Renaissance (Berlinul de Vest) a întreprins un scurt turneu prin cele mai importante centre elvețiene cu piesa *Ultimul refugiu*. Regia — semnată Paul Verhoeven — și interpretarea asigurată, între altele, de Heidemarie Hatheyer și Kurt Meisel, au contribuit la succesul spectacolelor.

R. F. Germană

● Stabilită înainte vreme la Colonia, iar acum la Düsseldorf, compania Rheinisches Marionettentheater nu-și dezmente

tradiția curajoasă de a monta spectacole de mari proporții pe texte clasice, de obicei ocolite cu prudență de formații similare. Dacă acum cîțiva ani a făcut senzație cu spectacolul *Faust* (pentru care construisese și o minusculă scenă turnantă), iată că acum a reprezentat, cu mult succes, se pare, o ediție prescurtată din opera *Freischütz* a compozitorului romantic Weber.

● Precedată de o zgomotoasă reclamă prin presă și radio, lucrarea *Sfirșitul partidei*, de Samuel Beckett, a fost prezentată în premieră la Colonia, în fața unui public numeros, minat de o îndreptățită curiozitate. Se pare însă că nesfirșitul dialog în cerc închis dintre făpturile infirme și monstruoase care evoluează pe scenă, măcinarea lor reciprocă neîncetată nu au avut efectul scontat de inițiatorii spectacolului. În seara următoare s-au găsit doar 60 de amatori de senzații morbide și — după cît relatează ziarele — dacă mai toți au avut tăria de caracter necesară pentru a aștepta căderea cortinei, în schimb, nu toți s-au grăbit să și aplaude.

R. P. F. Iugoslavia

● Regizoarea Mira Trailovic din Belgrad a fost invitată de către teatrul „Sarah Bernhardt” — Teatrul Națunilor — să pună în scenă piesa *În agonie*, a dramaturgului iugoslav Miroslav Krleža.

● Anul 1958 va fi marcat de reluarea, după o întrerupere de cîțiva ani, a tradiționalului festival teatral din Voievodina. El se va desfășura în cursul acestei luni (aprilie), întrunind în orașul Zrenjanin, teatrele din Voievodina. Durata festivalului a fost fixată la șapte zile, în cursul cărora fiecare formație teatrală va prezenta cîte un spectacol, la liberă alegere.

Italia

● În cursul lunii iunie, Spoleto va găzdui un festival teatral merit, după cum anunță organizatorii lui, să popularizeze în Europa creația artiștilor americani. Inițiativa organizării acestui festival aparține unui comitet nord-american, prezidat de Carlo Menotti. Festivalul va înmănușia reprezentații muzicale, coregrafice și teatrale.

Totodată, pe durata festivalului vor fi organizate expoziții de artă plastică.

Primul festival de la Spoleto se va deschide cu un spectacol aparținând lui Carlo Menotti și anume *Sfinta din Bleacher Street*, reprezentat cu luni în urmă la New-York.

Vorba proverbului: „Cine împarte, parte își face!“

● La Roma a luat de curind ființă primul teatru de club, organizat după modelul cunoscutelor cluburi teatrale din Anglia. „Teatro Club“, din Roma, numără actualmente 1500 de membri cotizanți. Pentru spectacolul inaugural, conducerea clubului s-a adresat lui Vittorio Gassman care va monta o piesă proprie. Totodată Gassman deține și rolul titular în noul spectacol.

● Institutul Italian de Dramă (I.D.I) a stabilit, de șapte ani încoace, tradiția anuală a acordării de premii pentru „cea mai semnificativă și importantă lucrare dramatică“ și „cea mai bună regie“, pe materialul unei „creații dramatice italiene noi“, din stagiunea teatrală încheiată. Ultima selecțiune, vizînd realizările din stagiunea 1956—1957, se prezintă în felul următor: Riccardo Bacchelli pentru *Hamlet* (piesă scrisă în urmă cu aproape 40 de ani!) și Giorgio Strehler pentru regia spectacolului *Iacobinii* de Frederico Zardi. Strehler, regizor tinăr cu renume mondial, este la a treia premiere de către același for.

● Poetul Giuseppe Ungaretti a realizat o valoroasă traducere italiană a tragediei raciniene *Fedra*. Se subliniază îndeobște că fără a sacrifica nimic din melodia versului lui Racine, Ungaretti nu s-a lăsat ispitit exclusiv de ea și nu a scăpat nici una din nuanțele de sens, de adincime, ale piesei. Interpreta Fedrei pe scena teatrului San Erasmo din Milano, care a reprezentat cu un deosebit succes piesa, a fost tinăra actriță Diana Corrieri.

Venezuela

Am avut deseori prilejul să consemnăm în cadrul rubricii noastre diverse declarații ale oamenilor de teatru sud-americani, în legătură cu concurența pe care o întîmpină teatrul din partea cinematografului și televiziunii. Iată că de astă dată ne parvine din Venezuela o veste care le infirmă pe cele anterioare. Căci, în pofida unei vaste

rețele cinematografice și de televiziune (la Caracas ființează 90 săli de cinema și 3 stații de televiziune), mișcarea teatrală venezueliană se dovedește deosebit de activă și cu mare priză la public. Atenția pe care publicul o acordă spectacolului teatral, cerințele sale pe planul calității artistice impun teatrelor o mai mare exigență în alegerea repertoriului. Iată de ce, repertoriul venezuelian este orientat spre dramaturgia de conținut, străină sau autohtonă.

De un deosebit succes s-au bucurat spectacolele *Doctor fără voie* de Molière, reprezentat de teatrul Compas, *Antigona* de Anouilh, montată pe scena teatrului Comedia, și *Un dumnezeu invizibil* de scriitorul venezuelian Arturo Usler Pietri, reprezentată de grupul de la Ateneo.

Avîntul mișcării teatrale în Venezuela a impus pe ordinea de zi problema pregătirii tinerelor cadre artistice. Recent, problema și-a găsit rezolvarea prin crearea unui Institut Profesional de Teatru, care va forma pe viitorii actori și regizori.

Din păcate, situația îmbucurătoare din Caracas nu poate fi generalizată în ce privește întreg teritoriul țării, deoarece populația celorlalte orașe venezueliene este lipsită de posibilitatea unei participări active la viața teatrală. Inexistența unor formații permanente, rarele turnee ale formațiilor din capitală contribuie la perpetuarea acestei inapoieri. Oamenii de teatru din Caracas au luat de curind inițiativa înființării unui ansamblu de turnee, după părerea lor, în măsură să remedieze măcar în parte situația existentă.

S. U. A.

● Burgess Meredith, interpretul lui Mic din *Winterset* și pe care publicul rominesc îl cunoaște mai ales din filmul *Oameni și șoareci*, a întreprins un turneu în orașele de pe coasta de vest a Statelor Unite, cu *Henric IV* de Pirandello. Această piesă pe care Meredith speră să o poată prezenta în toamnă și pe Broadway a fost rebotezată *Enrico IV*, spre a evita o eventuală confuzie cu drama istorică, cu același nume, a lui Shakespeare.

● Năucit de abundența reclamelor, adesea bine concepute, din ziare, și orbit de scăpărarea multicoloră de neon a altor reclame care brăzdează și domină străzile,

scuarurile, intrările marilor restaurante și pereții zgîrie-norilor din marile metropole americane, mai ales din „inima” lor — străinul neavizat nu are cum să cunoască sectoarele de umbră ale peisajului lumii teatrale americane. De aceea, sînt pline de interes în această privință constatările unui om de meserie, cu atît mai mult cu cît optica lui este a unui european. Peter Hall, apreciat regizor englez, reintorcîndu-se recent din S.U.A., a împărtășit impresiile sale în cadrul unei reuniuni organizate de Asociația Internațională a Teatrului. Hall a spus, printre altele, că prețul билетelor de teatru e pe cale să devină prohibitiv! „Primejdia mare constă în faptul că tineretul nu-și poate permite luxul de a merge la teatru, ceea ce e un fenomen dezastruos.” Pe de altă parte, „experimentul teatral este imposibil”, tot din considerente financiare.

Peter Hall și-a mărturisit buna părere ce o are despre actorii americani, în linii generale. Dar — a ținut el să precizeze — în America nu există numai actori buni, de mîna întîia; interpreții rolurilor mai puțin importante și ai rolurilor de compoziție sînt îngrozitori... Cei mai mulți nu și-au învățat niciodată meseria. Explicația: „Starurile se bucură de prestigiu în Statele Unite, nu însă și actorii de compoziție. Există talente, dar nu li se dă prilejul să se dezvolte”.

Cît despre mentalitatea spectatorului de pe Broadway și autoritatea — mai curînd, în cazul de față, tirania — criticii, Peter Hall spune următoarele: „Publicului teatral de pe Broadway îi place să i se spună ce părere trebuie să aibă; succesul unui spectacol depinde, prin urmare, în întregime de cronicile de la premieră, arbitrii atotputernici fiind 2—3 critici mai de seamă. Încă nu s-a întîmplat ca publicul să se încumete a le contrazice părerea”.

Anglia

● Comitetul pentru înființarea unui Teatru Național numără acum printre membrii săi pe Laurence Olivier. Se speră că prestigiul și energia acestui mare om de teatru vor fi un sprijin eficace pentru comitet. De altfel, purtătorul de cuvînt al acestuia a declarat, de curînd, că se vor depune toate eforturile pentru ca lucrările de con-

strucție să înceapă în toamna acestu' an. „E ciudat — a declarat, printre altele purtătorul de cuvînt — că englezilor le este rușine că sînt unica națiune europeană care nu are un teatru național. Ne-a luat-o înainte și Africa, deoarece în Kenya există un teatru național...” Referindu-se la fondurile necesare construcției cît și la unele propuneri venite din S.U.A., el a precizat: „Nu putem îngădui ca americanii să plătească construirea teatrului nostru național... Anglia trebuie să suporte singură costul teatrului său național”.

Maroc

● Teatrul Marocan a efectuat recent un turneu prin țară cu prilejul căruia a reprezentat *Montserrat* de Roblès. Versiunea arabă a piesei este semnată de Suhail Idriss, iar direcția de scenă îi aparține lui Albert Botbal.

Siria

Dacă pînă acum nu am consemnat în măsura cuvenită fenomenul dramaturgic din țările arabe, aceasta se datora mai cu seamă unei insuficiente informări. Căci acest fenomen există și încă e de natură să genereze o lucrare de istorie și sinteză cum este „Drama în literatura arabă contemporană” de Muhammed Iussuf Nadjim. Editată la Beirut cartea informează cititorul asupra dezvoltării dramaturgiei arabe, începînd de la mijlocul secolului trecut și pînă la primul război mondial.

Nu este locul aci să rezumăm cuprinsul cărții lui Nadjim. Lăsînd de o parte partea strict istorică, ne vom mulțumi să arătăm că autorul distinge în literatura de limbă arabă, trei categorii de lucrări dramatice: originale, traduceri și adaptări. Dintre ultimele două, preferința vădită a spectatorilor s-a orientat constant spre adaptări, care permiteau o mai temeinică și firească ancorare în realitatea arabă.

Nadjim nu evită abordarea unor probleme mai spinoase, care țin de evoluția generală a dramaturgiei și teatrului arab după primul război mondial, deși depășește astfel întrucîtva limitele cronologice pe care singur și le-a fixat. Cert e că apariția lucrării sale umple un gol în domeniul cercetării istorice a fenomenelor teatrale naționale.